

45. Powrót do Boga

1. CELE LEKCJI – WYMAGANIA OGÓLNE:

- Odkrywanie spowiedzi jako sakramentu w życiu chrześcijanina oraz indywidualnego spotkania z przebaczącym Ojcem;
- Umocnienie potrzeby i uświadomienie sensu sakramentu pokuty i pojednania

2. TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE:

Uczeń:

- Na podstawie wiedzy osobistej rysuje plakat i w sposób symboliczny przedstawia treść warunków dobrej spowiedzi;
- Wymienia z pamięci warunki dobrej spowiedzi;
- Własnymi słowami wyjaśnia treść warunków dobrej spowiedzi;
- Po lekcji podaje fragmenty biblijne odnoszące się do sakramentu pokuty i pojednania;
- Po lekcji potrafi wyjaśnić znaczenie sakramentu pokuty i pojednania w życiu chrześcijanina.

3. POJĘCIA, POSTACI

- Rachunek sumienia;
- Żal za grzechy;
- Postanowienie poprawy;
- Szczera spowiedź – wyznanie grzechów;
- Zadośćuczynienie Panu Bogu i bliźniemu.

4. WARTOŚCI

- Właściwe rozumienie istoty sakramentu, chęć wykorzystania zdobytej wiedzy w osobistym życiu religijnym;
- Wdzięczność za osobiste spotkanie z Chrystusem przebaczącym grzechy.

5. SCHEMAT LEKCJI

- Ustanowienie sakramentu pokuty i pojednania;
- Warunki dobrej spowiedzi;
- Spowiedź indywidualna (2 godzina lekcyjna).

6. PROPOZYCJA REALIZACJI LEKCJI:

Wprowadzenie:

Metoda – analiza tekstu biblijnego. Nauczyciel cytuje fragment Ewangelii: J 20, 21–23 i wyjaśnia genezę powstania sakramentu pokuty i pojednania; może korzystać z treści zawartych w podręczniku z ramki „Komentarz”.

Rozwinięcie tematu:

Metoda – plakat. Nauczyciel dzieli klasę na pięć grup; każdej grupie przydziela jeden warunek dobrej spowiedzi; uczniowie przez kilka minut zastanawiają się, co oznacza dany warunek i jak powinien być realizowany; następnie nauczyciel rozdaje każdej grupie kredki oraz jedną kartkę z bloku rysunkowego i prosi, aby nie używając słów, za pomocą symboli, prostych rysunków, przedstawili treść danego warunku; po 20 minutach nauczyciel prezentuje jeden rysunek wszystkim uczniom; plakat najpierw interpretują uczniowie, którzy go nie projektowali, a potem wypowiadają się jego autorzy, którzy wraz z nauczycielem wyjaśniają dokładnie, analizują dany warunek dobrej spowiedzi.

Metoda – mini wykład. Nauczyciel wyjaśnia skutki sakramentu pokuty (podręcznik).

Zakończenie:

Treść z ramki „Zapamiętaj”.

Notatka:

W punktach: warunki dobrej spowiedzi.

Korelacja z edukacją szkolną:

- Wiedza o kulturze / plastyka – wykonanie plakatu przy wykorzystaniu kredek i bloku rysunkowego.

7. INNE MOŻLIWOŚCI REALIZACJI

Treści lekcji powinny być kontynuowane na 2 godzinie lekcyjnej; głównym celem tej jednostki będzie wskazanie trudności związanych ze spowiedzią indywidualną i sposobu ich pokonywania.

Metody dyskusyjne. Opierając się na tekstach z ramek „Listy i opinie” oraz „Zastanów się” z podręcznika uczenia nauczyciel może zainicjować dyskusję w klasie; podsumowaniem będzie podkreślenie znaczenia spowiedzi w życiu chrześcijanina.

8. ALTERNATYWNE TEKSTY DO WYKORZYSTANIA NA LEKCJI

Sakrament pokuty i pojednania nazywany jest także sakramentem nawrócenia, spowiedzi, przebaczenia i uzdrowienia. Swój obecny kształt przybierał przez wieki.

PRZECZYTAJ

Pierwsze pokolenie chrześcijan odpuszczenie grzechów wiązało z sakramentem chrztu świętego, ponieważ w pierwszym i drugim wieku chrzest był przyjmowany przez dorosłych i to po długim zastanowieniu się. Wtedy to chrześcijanie byli tak zmobilizowani wewnątrz, że mogli często podchodzić do Komunii Świętej, gdyż sumienie nie wyrzucało im poważniejszych grzechów. Mniejsze zaś zmywali przez różnego rodzaju uczynki miłosierdzia. Sytuacja zmieniła się, gdy podczas wielkich prześladowań znaczna liczba chrześcijan zaparła się Chrystusa. Powstało wówczas pytanie, czy po tak ciężkim grzechu można nadal przystępować do Eucharystii? Pod koniec drugiego wieku zdecydowano, że biskup ma prawo przyjąć takiego grzesznika ponownie do wspólnoty Kościoła, ale po odbyciu surowej pokuty. Należy jednak zauważyć, iż w starożytności taki powrót grzesznika był możliwy zasadniczo tylko raz w życiu. Pokuta w pierwszych wiekach była długa, trudna i publiczna. Grzesznik, choć formalnie należał do Kościoła, to jednak czekał na ponowne dopuszczenie do Eucharystii, zasadniczo nawet kilkanaście i kilkadziesiąt lat. Obok grzechu zaparcia się wiary szczególnie ostra pokuta przysługiwała tym, którzy popełnili grzech cudzołóstwa lub zamordowali człowieka. Starożytny Kościół dbał mocno o to, by jego wierni reprezentowali wysoki poziom życia moralnego i religijnego, rozumiejąc, czym jest grzech i jak wielkim skarbem jest Eucharystia.

Dziś Kościół złagodził dyscyplinę pokutną i możemy wielokrotnie przystępować do spowiedzi świętej, a pokuta, którą otrzymujemy w sakramencie, przybiera zasadniczo formę prywatnego zadośćuczynienia. Grzesznik zasadniczo sam powinien zauważać potrzebę podjęcia pokuty. Ona powinna być jego dziełem.

Oprac. na podst. ks. Edward Staniek, *Bogactwo i piękno świata łaski*

Papież Benedykt XVI daje świadectwo swojego osobistego spotkania z Bogiem w sakramencie pokuty i pojednania. Do seminarzystów pisze tak:

KOŚCIÓŁ
NAUCZA

Również sakrament Pokuty jest ważny. Uczy mnie patrzeć na siebie z Bożego punktu widzenia, zmusza mnie do uczciwości w odniesieniu do samego siebie. Prowadzi mnie do pokory. Proboszcz z Ars powiedział kiedyś: „Myślicie, że nie ma sensu otrzymanie dziś rozgrzeszenia, skoro jutro znów popełnicie te same grzechy. Jednak – tak mówi – sam Bóg zapomina w tym momencie o waszych jutrzejszych grzechach, aby dać wam łaskę dziś”.

Chociaż musimy nieustannie walczyć z tymi samymi błędami, ważne jest, aby przeciwstawiać się zeszpeceniu duszy, obojętności, która każe nam poddać się faktowi, że właśnie tacy jesteśmy. To ważne, by pozostawać w drodze, bez niepotrzebnych skrupułów, z wdzięczną świadomością, że Bóg wciąż na nowo mi przebacza. Jednakże również bez obojętności, która odciąga od walki o świętość i o poprawę. A pozwalając, aby mi zostało wybaczone, uczę się także przebaczać innym. Uznając moją biedę, staję się bardziej tolerancyjny i wyrozumiały dla słabości bliźniego.

Benedykt XVI, Fragment listu do seminarzystów

Warto przeczytać:

ks. Rafał Szymkowiak, *Spowiedź jest spoko*;

ks. Piotr Pawlukiewicz, *Bóg dobry aż tak? O Bożym miłosierdziu myśli kilka*.
